

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
SYMBIÓZA
BcA. Denisa Böserová

Plzeň 2023

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Design
Studijní obor Design
Specializace Design nábytku a interiéru

Diplomová práce
SYMBIÓZA
BcA. Denisa Böserová

Vedoucí práce: Mgr. art. Jana Potiron, ArtD.
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2023

podpis autora

Děkuji všem, kteří mě v průběhu studia provázeli a byli mi oporou - rodině, přátelům, spolužákům. Velký dík patří také Janě Potiron a Štěpánu Rousovi za zkušenosti, rady, inspiraci a motivaci nejen v ateliéru, ale i v osobním životě. V neposlední řadě chci zmínit mého konzultanta pana Daniela Baumruka, který mi sdělil spoustu užitečných rad a posunul mě v práci dál.

OBSAH

1 DÍLO V KONTEXTU MÉ DOSAVADNÍ TVORBY	7
2 CÍL PRÁCE	8
3 SYMBIÓZA	8
3.1 RODINA	9
3.2 PARTNERSKÝ VZTAH	11
3.2.1 VÝVOJ VZTAHU	13
3.2.2 SPOLEČNÉ SOUŽITÍ	14
3.2.2.1 MANŽELSTVÍ	14
3.2.2.2 NESEZDANÉ SOUŽITÍ	15
3.2.2.3 DÁREK KE SVATBĚ NEBO KOLAUDACI	16
4.1 VERBÁLNÍ A NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	18
4.2 VZKAZY	19
4.3 SPOLEČNÉ STOLOVÁNÍ	20
5 KONFLIKTY MEZI PARTNERY	20
6 NÁVRH ŘEŠENÍ	23
6.1 REŠERŠE	24
6.2 PRŮBĚH NAVRHOVÁNÍ A REALIZACE	27
7 ZPĚTNÁ VAZBA OD PÁROVÝCH TERAPEUTŮ	34
8 ZPĚTNÁ VAZBA PO TÝDNU UŽÍVÁNÍ	35
9 FOTODOKUMENTACE	36
10 PŘÍNOS DÍLA	41
11 RESUMÉ	41
12 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	42
13 SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH	44

1 DÍLO V KONTEXTU MÉ DOSAVADNÍ TVORBY

Od začátku studia na vysoké škole je možnost věnovat se různým tématům - sociální témata, aktuální problematika, experiment s materiálem, tvarová psychologie. Při vytváření bakalářské práce jsem se poprvé do hloubky zabývala sociálním tématem, problém analyzovala a na danou problematiku odpověděla hmotným objektem. Bakalářská práce na téma “umění v designu nábytku” vycházela ze stále aktuálního problému feminismu. Byly zodpovězeny otázky z historie, současnosti, ale také nastoleny nové okruhy týkající se budoucnosti. Konečným produktem denní potřeby byla lampa v ženských křivkách s obsáhlým podtextem a desítkami kroků k docílení daného objektu.

Na sociální tematiku jsem se rozhodla volně navázat tématem SymbiÓza, díky kterému nahlédnu do současných domácností, zamyslím se nad komunikací, upozorním na aktuální problém sociálních sítí, který naše chování částečně formuje, a následně navrhnu funkční produkt prospěšný pro společné soužití v domácnostech.

Obrázek 1 - Prove, 2021 (archiv autora)

2 CÍL PRÁCE

Cílem je nahlédnout do rodin, které společně žijí v symbióze. Proměny zvyků z rodilé domácnosti a jejich přizpůsobení do domácnosti s partnerem/partnerkou. Cílem bude vytvořit předmět, který pomůže lépe komunikovat a nastolí příjemnou atmosféru ve společném soužití.

Zásadním bodem práce bude pomoci partnerům, kteří začínají společný život v jedné domácnosti, učit se komunikovat a rozdělovat si práci. Vytvoření objektu, který bude užitečný každý den a nebude z něj pouze další zbytečný produkt. Celou práci budu konzultovat s odborníky z psychologické praxe, kteří problémy s komunikací řeší se svými klienty každý den. V závěru práce bych ráda dala produkt testovat párům do domácnosti, abych zjistila, zda produkt bez problému funguje, avšak je zde riziko ohledně nedostatku času.

Počet rozvodů se v České republice zvýšil mezi lety 1955 a 2010 z 10 000 na 30 000 ročně. V polovině 20. století skončilo rozvodem 10 % všech manželství, v roce 1975 se rozvodovost pohybovala již okolo 30 %. Historické maximum, necelých 66 % manželství končících rozvodem, bylo zaznamenáno v roce 2010. V roce 2020 se rozvodovost pohybovala okolo 47 %. Tuto statistiku se budu snažit snížit a vymyslet produkt, který spoustu manželství udrží pospolu.

3 SYMBIÓZA

Výraz symbióza jako parazitismus je obsažen již v učebnicích na základních školách. Termín označuje úzké a vzájemně prospěšné soužití dvou či více organismů (klaun očkátý a sasanka velkolepá). *Přesný význam slova je z řeckého původu σὺν – „spolu“ a βίωσις – „život“ = společný život, soužití. Poprvé byl tento pojem použit v roce 1877 pro příklad spojení dvou zcela nepříbuzných organismů.*¹ Jednotky organismů na Zemi nežijí osaměle. Jedinci různých druhů spolu neustále přicházejí do styků a vzájemně interagují. Vztah může být do různé míry těsný.

Obrázek 2 - Sasanky a klauni: Symbióza na dně moře, 2013

¹ NOVÁK, Jiří. *Symbióza*, 2017. Dostupné z: <https://www.biolib.cz/cz/glossaryterm/id648/>

Symbiotických soužití je objeveno velké množství a lze je dělit podle několika možných druhů. Při takzvané ektosymbióze jsou symbionti od sebe odděleni, což znamená, že jeden žije na povrchu těla toho druhého (například klaun a sasanka). Jinak je tomu v případě endosymbiózy, kdy jeden z dvojice žije v tkáních nebo přímo v buňkách toho druhého, zde se jedná o příklad původce malárie, žijícího v červených krvinkách člověka. Soužití organismů může být v počátcích jejich vztahu poměrně volné a jednotliví partneři se bez sebe často více či méně spokojeně obejdou. V tomto případě je řeč o fakultativní symbióze. Pokud už ale vztah došel tak daleko, že to partneři bez sebe nezvládnou, jedná se o symbiózu obligátní. V mnoha případech je symbiotický vztah obligátní pouze pro jednoho partnera, druhému samostatný život neškodí nebo mu naopak i prospívá. Nenajdeme živočicha, který by na povrchu nebo uvnitř těla nehostil rozsáhlá mikrobiální společenstva.

Pokud téma symbióza převedeme do lidského života, najdeme podobnosti se životem zvířecím. Každý z nás pobývá v symbióze s někým dalším. Ať už je to manžel, sourozenec, přítel, spolubydlící, pes nebo jiný organismus. Vždy se musíme vzájemně přizpůsobovat a dbát na to, aby se našemu symbiontovi žilo příjemně, pokud se však nejedná o symbionta parazita.

3.1 RODINA

„Rodina je malá skupina lidí svázaných dohromady věrností, péčí, spoluprací, tradicemi, zvyky a jazykem, jejíž hranice jsou rozlišitelné a zároveň pevné a flexibilní.“ Colorosová.²

Základní sociální institucí je rodina, jejímž hlavním úkolem je nahrazovat společnost novými členy a uspokojovat jejich potřeby. Staráme se tak o to, aby společnost přežila a nedošlo k jejímu zániku. Zároveň rodina představuje primární skupinu, do které se narodí nový člen a považuje ji ve svém životě za nejpodstatnější. V těchto případech je od rodiny (od rodičů) očekáváno, že ovlivňuje své potomky správným směrem. Rodiče jsou pro své děti hlavním bodem v jejich životě, toto přirozené pravidlo by mělo být vždy oboustranné.

U nových členů dochází k jejich ovlivňování a kontrole prostřednictvím socializace, procesu osvojování rodinou sdílených kulturních hodnot. Ty dodávají novému členu potenciál k začleňování do společenských vztahů postupným vytvářením vazeb s jinými lidmi, se kterými se setkává ve výchovných, vzdělávacích, případně dalších institucích a prostředích, do nichž se postupem času dostává. Rodiče jsou pro nás celý život vzorem a podle nich se chováme i v pokročilém věku.

Rodina má hlavní odpovědnost za výchovu svých dětí. Nejdůležitějším bodem úspěšné rodinné výchovy je dobrý životní styl rodičů a dětí. Plní-li rodina dobře svou výchovnou funkci, je

² COLOROSOVÁ, B. *Krizové situace v rodině*; 1999, s. 148

nenahraditelná jakoukoli výchovnou institucí. Pokud se to však neděje, dostává přednost již zmíněná výchovná instituce a na děti to má po celý život negativní vliv a do společnosti se začleňují poněkud opatrněji, avšak je tu možnost, že z nich vyrostou zcela soběstační jedinci.

E. W. Burgess uvádí následující charakteristiky rodiny, které ji odlišují od jiných sociálních skupin:

- a) *rodina je složena z lidí spojených pouty manželství, krve či adopce*
- b) *členové rodiny typicky žijí pohromadě pod jednou střechou a vytvářejí jednoduchou domácnost či žijí-li odděleně, považují svou domácnost za svůj domov*
- c) *rodina je složena z lidí, kteří se navzájem interagují a komunikují v rámci svých sociálních rolí*
- d) *rodina zachovává společnou kulturu, ta je převážně odvozena z celkové společenské kultury, ale každá rodina má některé odlišné rysy³*

Formy rodiny se aktuálně dělí do tří vývojových skupin tradiční, moderní a postmoderní rodina. Tradiční rodina se datuje do druhé světové války, kdy docházelo k odlišným situacím, než na které jsme zvyklí. Výběr životního partnera podle společenského postavení a majetku byl v rukou rodičů. Velký vliv mělo v manželství křesťanství, z čehož vychází, že byly velmi časté početné rodiny s několika potomky. Po druhé světové válce se začíná používat pojem moderní rodina, který trvá až do období normalizace u nás - přibližně 70. a 80. léta 20. století. V této době šlo o takzvanou nukleární rodinu, kdy otec zajišťoval rodinu ekonomicky a sociálně, žena se starala o děti a domácnost. Mízí rodina jako "zaměstnání" a nastupuje rodina ve stavu citového zázemí, zábavy. Aktuální postmoderní rodina od přelomu 20. a 21. století tak, jak ji známe.

Prof. PhDr. Blahoslav Kraus, CSc. zabývající se sociální pedagogikou, sociální patologií a sociologií výchovy ve své knize Sociální aspekty výchovy výstižně charakterizuje dnešní postmoderní rodinu v několika bodech:

1. *V dnešní době se snižuje stabilita rodinného zázemí, dochází k častým rozvodům, tudíž být dítětem z rozvedené rodiny již není nic mimořádného.*
2. *Mění se struktura rodiny, za rodinu se dnes často považuje i nesezdaný pár se zvířetem.*
3. *Klesá počet dětí v rodině, což je dáno především ekonomickými důvody.*
4. *Roste počet jednočlenných domácností, lidé se později seznamují a svatbu plánují v pozdějším věku než dříve.*
5. *Více se plánuje rodičovství, především možnosti užívání antikoncepce a také interrupce, tím také dochází ke snížení počtu nechtěných dětí.⁴*

³ BURGESS, E. *Urban sociology*; 1963, s. 53

⁴ KRAUS, B. *Sociální aspekty výchovy*; 1998, s. 165

6. *Prodlužuje se doba, po kterou děti sdílejí společnou domácnost s rodiči. Což je dáno především tím, že děti déle studují, většina chodí na vysokou školu a mnozí ukončují studium až v pozdějším věku, než tomu bylo dříve.*
7. *Prostřednictvím léků a pokroku medicíny se prodlužuje délka života, přičemž vzniká mezigenerační problém ve společnosti.*
8. *Rodiče musejí trávit více času v práci, tudíž dochází k úpadku mnoha rodinných funkcí, které již dnes zastupují určité instituce, např. mateřské školy, zájmové kroužky.*
9. *Zvyšuje se vstupní věk do manželství, děti stále studují, hledají uplatnění v práci, odkládají založení rodiny na pozdější věk.*
10. *Ubývá aktivně strávený čas rodičů s dětmi. Zvyšuje se počet obézních dětí. Děti tráví většinu volného času u televize nebo počítače.*
11. *Dochází ke změně rolí v životě dítěte. Například muži stále častěji odcházejí na mateřskou dovolenou místo matky.⁵*

„Výchova dětí je činnost, při níž musíme obětovat čas, abychom ho získali.“ Jean Jacques Rousseau.⁶

Příslušníci rodiny jsou víceméně symbionti závislí na ostatních členech rodiny. Každá rodina je jiná. Po letech si partnerský život projde krizí a někdy se z obligátní symbiózy stane fakultativní, kdy se jeden druhému odcizí a zvládnou bez sebe po zbytek života být. Následuje situace, která byla zmíněna výše, kdy se rodiny ocitnou v nepříjemné situaci, která má nejvyšší následky na dětech, a v mnoha případech dochází k rozvodu.

3.2 PARTNERSKÝ VZTAH

Z textů písní, časopisů, zkrátka ze všech stran cítíme lidskou touhu po šťastné lásce, touhu být druhým člověkem milován, být jím bezpodmínečně akceptován. Kolem témata lásky krouží i malé děti. Ve školce se chlapeč snaží být první láskou svých spolužaček a dochází k prvním polibkům. Ve škole děvčata dělají všechno pro to, aby byla obdivována a obletována všemi chlapci z ročníku. Na počátku puberty se tato snaha u obou pohlaví koncentruje na hledání partnera. V dospělosti získává pojem láska ještě další rozměr, a tím je touha být zaopatřený, nezůstat sám, založit rodinu, najít ve svém životě nějaký smysl. Bez lásky se člověk cítí sám, má strach z budoucnosti. Pro osoby ve vyšším věku je toto téma poněkud citlivé, když se jedná o nezadané jedince.

Primárně důležité pro kvalitní a dlouhodobý partnerský vztah je si dobře vybrat. Říká se, že protiklady se přitahují, ovšem ne vždy je tomu tak. Například u soužití extroverta s introvertem. Introverti mají

⁵ KRAUS, B. *Sociální aspekty výchovy*; 1998, s. 165

⁶ VIDOVÁ, Linda. *Proměny současné rodiny v kontextu 20. a 21. století*, 2019. Dostupné z: <https://prezi.com/p/4ticoylqbig7/promeny-soucasne-rodiny-v-kontextu-20-a-21-stoleti/>

daleko větší potřebu trávit čas o samotě než extroverti. A nemusí jít pouze o temperament či osobnost jedince. Petr Šmolka uvádí dva základní principy výběru partnera. *Jeden je založený na principu přitahování se protikladů, druhý na výběru partnera podobného nám samým.*⁷ Uspěť můžeme v obou variantách. Základem je, že uspět chceme a jsme ochotni pro to něco udělat. Jde o ochotu vidět kvality a dobré úmysly našeho protějšku..

Pokud se partneři k sobě hodí, je to pro start dobré a příjemné. Pokud si rádi zajdou na dobré jídlo, odpočinou nebo naopak podniknou adrenalinový zážitek, zažijí tak příjemné chvíle a budou mít pravděpodobně společné kamarády. Jsou-li však partneři příliš stejní, může to mít i svá negativa. Neméně důležitá je i představa o fungování v rodině. Tady platí pořekadlo, že *chování k mamince je ukázkou toho, jak může v budoucnu vypadat chování k partnerce*. A naopak pro muže platí, *dobře se podívej na svou tchýni, možná vidíš do budoucnosti svého manželství*.⁸ Rodina, ve které vyrůstáme, nás velmi silně ovlivní. Většina lidí podvědomě přejímá model partnerského soužití, jaký zažívá ve své první rodině.

Znaky úspěšného a uspokojivého utváření dvojic jsou stejné, ať jsou dotyční dva lidé milenci, rodiče, děti, sourozenci, přátelé nebo spolupracovníci. Tyto role pouze určují rozdíly v tom, kde, jak a proč se tyto jedinci sblížili. Stejně tak faktory jako věk, rasa, národnost, pohlaví a společenské postavení slouží pouze ke zvýraznění individuality dané osoby. Ať je vztah v jakémkoliv stavu, snaha slouží k tomu, aby se poměr mezi dvěma lidmi vyjasnil, posílil a přetvořil, což je zpětně ku prospěchu účastníků. Je dobré připustit, že jedinečnost každého partnera může vycházet najevo postupně: změny jsou časté a stále se otevírají nové možnosti. Když si to uvědomíme, značně tím rozšíříme své možnosti jako členové dvojice a účastníci vztahu.

Podle Virginie Satirové existuje několik důležitých faktorů pro vytváření kladných dvojic. Jsou to:

1. *Každá z obou osob stojí na vlastních nohou a je autonomní.*
2. *U každé osoby lze počítat s tím, že říká opravdu "ano" a "ne" - jinými slovy, že je citově upřímná.*
3. *Každá z osob může žádat to, co si přeje.*
4. *Každá z osob uznává a přejímá odpovědnost za své činy.*
5. *Každá z osob dodržuje své sliby.*
6. *U každé z osob lze počítat s tím, že bude laskavá, zábavná, zdvořilá, ohleduplná a realistická.*
7. *Každá z osob má plnou svobodu volby komentovat to, co se děje.*

⁷ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera*; 2005, s. 80-85

⁸ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*; 2008, s. 15-17

8. *Každá z osob podporuje sny druhé osoby všemi možnými způsoby. Navzájem nesoutěží, nýbrž spolupracují.*⁹

Každý pár sestává ze tří částí: ze dvou jednotlivců (ty a já) a ze vztahu mezi těmito dvěma jednotlivci (my).

3.2.1 VÝVOJ VZTAHU

Každý vztah se během určitého času mění a vyvíjí. Lze hovořit o několika fázích vztahu. Ty popisuje Martina Venglářová v publikaci Průvodce partnerským vztahem. Jedná se o následující fáze:

1. *Zamilovanost*

Na začátku je přitažlivost. Někdy jde spíše o spříznění duší, jindy přijde jiskra. Líbí se nám, jak se partner chová, jak si ví rady. U ženy zase muži ocení křehkost nebo právě naopak kuráž. Samozřejmě silným magnetem je sexuální přitažlivost. Láska je v této fázi vztahu slepá. Milenci často nevidí jeden druhého objektivně. Nadhodnocují jeho dobré vlastnosti a schopnosti. Pro ženy bývá typická snaha dobře zapůsobit, starat se o partnerovo pohodlí. Je nutné mít na mysli, že je dobré zvolit trvale udržitelnou formu chování. Zamilovaní partneři někdy působí jako "jedno tělo, jedna duše".

2. *Láska*

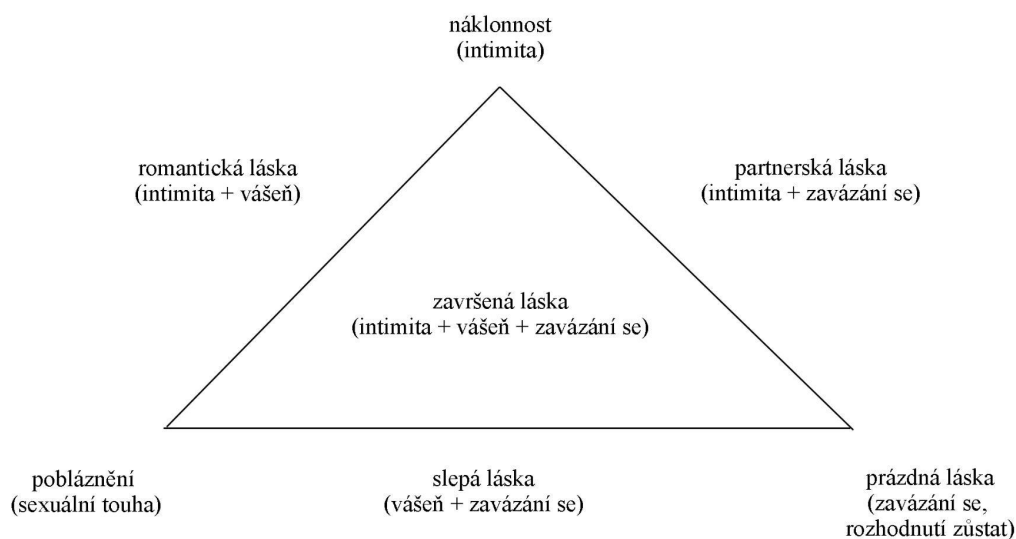
Silný cit se postupně mění ve stav, který je přece jenom více slučitelný s životem. Už vydržíme jeden bez druhého. Jde o návrat k normálnímu životu. Partneři jsou spolu spokojeni a vztah jim přináší radost. Nejde už tolik o gejzíry citů a vášní, spíše o dobré prostředí pro uspokojování citových i tělesných potřeb a rozvoj osobnosti obou partnerů.

3. *Partnerství, vzájemné propojení*

*Partneři sdílejí společné chvíle, není však nutné, aby spolu trávili všechnen čas. Spolupracují na chodu domácnosti, na péči o děti. Společně prožítí radosti i obtíže partnery spojují. Znají se vzájemně, respektují i své slabé stránky. Mají reálnou představu, co od toho druhého mohou čekat.*¹⁰

⁹ SATIROVÁ, V. *Kniha o rodině*; 2006, s. 305

¹⁰ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*; 2008, s. 32-33

Obrázek 3 - Zdroje forem lásky: intimita, sexuální touha a rozhodnutí zůstat s partnerem, 2007¹¹

3.2.2 SPOLEČNÉ SOUŽITÍ

Pokud jde u partnerů o první spolubydlení, je přirozené, že se snaží dělat kompromisy v dohodách ohledně trávení času v domácnosti. Přesně tyto dovednosti se tvoří až praxí. Výhodu ve sdílených domácnostech mají ti, kdo vyrůstali mezi sourozenci a museli se tak dělit o pokoje, hračky, pozornost, lásku rodičů,.. lépe rozumí potřebám druhých, které respektuje. U jedináčků je možné, že bude mít tendenci k sobečtějším chování a nebude mít problém prosadit si vlastní názor.

V prvních týdnech společného bydlení se ženy snaží, aby byl partner spokojený. Vaří, uklízí, chodí nakupovat, ale po měsících zažitého stereotypu ženy touží po tom, aby se partner zapojoval a večeri uvařil on. Jenže nejsou schopny říct si o pomoc, cítí v sobě nervozitu, která jednou vyjde najevo a dojde ke zbytečné hádce. Říct si o pomoc není nic neobvyklého, a přesto nám to někdy dělá problémy.

3.2.2.1 MANŽELSTVÍ

Obvykle jde o svazek mezi ženou a mužem, v dnešní době to může být i mezi stejným pohlavím. Jsou stanovené přesné podmínky, za kterých může být uzavřen a ukončen. Skrze manželství je vztah partnerů uznán rodinou, společností, právním systémem někdy i náboženskými institucemi. Hlavním záměrem, proč se dva lidé vezmou, je založení vlastní rodiny a následná výchova dětí.

Manželství je výjimečným milníkem v životě lidí. Dnes však odlišným než v minulosti, jelikož výběr partnera pro manželství i manželství samotné se staly osobní záležitostí a svobodnou volbou. Je možné ho odmítnout, žít v nemanželském svazku, popřípadě sám. Většina lidí vstupuje do manželství

¹¹ STUHLÍKOVÁ, I. *Základy psychologie emocí*; 2007, s. 41

v mladé dospělosti. Pro tu jsou charakteristické hledání a volba partnera pro trvalejší, stabilní vztah a zakládání rodiny. Manželství je významným milníkem v životě člověka proto, že se jedná o důležité životní rozhodnutí. Rozhodnutí, že chceme s daným člověkem udržet dlouhodobý vztah a nést vše, co je s ním spojeno. Navíc veřejně pronesené a úředně potvrzené.

Vágnerová hovoří o manželství jako o společensky vymezeném stylu dospělosti. *Pokud člověk vstupuje do manželství, je to považováno za známku toho, že vstupuje do dospělosti. Tedy za známku určité míry jeho osobnostní zralosti a vyspělosti, samostatnosti, zodpovědnosti. Charakteristika dospělosti s manželstvím je spojována, protože vstup do manželství znamená oddělení od původní rodiny a založení své vlastní.*

Také manželství uspokojuje některé psychické potřeby:

- *Potřeba citové jistoty - potřeba intimity, citové akceptace a vazby na partnera. Manželství ji může naplňovat ve větší míře než partnerství, protože bylo úředně potvrzeno. Člověk není oficiálně osamělý a vztah může být ukončen pouze rozvodem.*
- *Potřeba seberealizace - uzavření manželství znamená splnění sociální normy, formální začlenění do sociální struktury. Funguje nejen jako důkaz kvality jedince, ale má i sociální význam. Navíc v něm může docházet k seberealizaci prostřednictvím kvalit partnera.*
- *Potřeba otevřené budoucnosti - tu naplňuje představa dalšího společného života. Do manželství je plán budoucího člověka daný, partneři mají často společný cíl (například děti).¹²*

3.2.2.2 NESEZDANÉ SOUŽITÍ

Soužití mimo manželství není něco, co by historie neznala, ale dnešní nesezdaná soužití jsou zcela novým jevem. Začala se rozšiřovat v 60. letech 20. století ve skandinávských zemích, kde jsou nyní institucionalizována jako běžná forma svazku. Rozšíření tohoto jevu vede k úvahám, zda může nahradit manželství.

Jedná se o soužití dvou osob (většinou) opačného pohlaví v podmínkách jako manželství bez toho, aby oficiálně potvrdili svůj vztah manželstvím. Podmínkami jako v manželství se myslí společný sexuální život, sdílení domácnosti, společné hospodaření, popřípadě společné projekty do budoucna. Nesezdaná soužití se označují za *“moderní variantu partnerského života typickou pro novou společenskou situaci, v níž mladí lidé nepotřebují svůj vztah formálně stvrzovat”*.¹³

Hovořit o nesezdaném soužití obecně je v podstatě dost nepřesné. Toto označení zahrnuje několik typů soužití, které se svou povahou liší.

¹² VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie; dětství, dospělost, stáří*; 2000, s. 50-61

¹³ MOŽNÝ, I. *Sociologie rodiny*; 1999, s. 43

Možný identifikoval tyto typy nesezdaného soužití:

- *Faktické manželství - není přípravou na manželství, je alternativou, cílem samo o sobě, přičemž formálním aktem je zde pouze přihlášení ke společnému bydlišti.*
- *Snoubenecké soužití nebo jinak manželství na zkoušku - objevuje se nejvíce u mladých lidí a vede dříve nebo později ke sňatku*
- *Soužití svobodných párů - je soužitím stálým, ale bez dlouhodobého společného projektu, tedy není orientované na sňatek*
- *Soužití rozvedených - zde rozvedení žijí s novým partnerem v nesezdaném soužití¹⁴*

Někdy se jedná pouze o určitý protest proti tradicím. Lidé, kteří se nechtějí zavírat do předem daných rolí, uvazovat se prostřednictvím instituce manželství ke státu, lidí, kteří si nepotrpí na oficiality a ceremoniály, preferují právě nesezdané soužití. Manželství se stalo osobním vztahem založeným na lásce mezi partnery, proto mohou někteří lidé jeho uzavření považovat za zbytečné a docházejí k názoru, že pokud se mají rádi, mohou spolu žít i bez sňatku. Navíc zde může hrát roli určitá skepse vůči manželství jako instituci, která je nejen omezující, ale i pokrytecká. Někteří lidé poukazují na to, že pokud se partneři nerozvedou, často zůstávají jen kvůli dětem, z únavy či strachu ze samoty nebo proto, že se vzdali svých snů, potřeb a možnosti seberozvoje. Manželství tedy považují za instituci založenou na lži, sebeklamu či utrpení. Ještě častěji se lidé nerozhodnou pro svatbu, pokud si to odnášejí z dětství. Mnoho rodičů muselo řešit danou situaci a děti si tak odnáší špatné vzpomínky na těžké období v časech rozvodu.

Za výhodu nesezdaného soužití, jako manželství na zkoušku, lze považovat možnost partnerů si otestovat nejen sebe navzájem, ale i to, jak bude vypadat jejich soužití, naučit se řešit problémy, komunikovat,.. Je však i další názor, že právě nejistota ve vztahu nutí partnery chovat se ohleduplně a zodpovědně, starat se více o druhého a jeho potřeby. Naopak manželství může vést k přílišné jistotě, že nás partner neopustí, a následně může zmenšit snahu či vynaložené úsilí partnerů ve vztahu.

3.2.2.3 DÁREK KE SVATBĚ NEBO KOLAUDACI

Každý vztah založený na touze po druhém skončí svatbou nebo společným soužitím. Svatba je rituál, který chceme sdílet se svými blízkými. Stejně tak, pokud se s partnerem sestěhujeme, pozveme své známé na kolaudaci, kde se pochlubíme vlastním bydlením a ukážeme, jak nám to v jedné domácnosti funguje. Oba tyto akty si žádají dárek od pozvaných. Spousta novomanželů si vytvoří webové stránky, kde si svatebčané zvolí, který dárek na svatbu přinesou. Někdy novomanželé žádají peněžitý obnos, který jim pomůže svatbu zaplatit nebo poslouží jako příjemný start do nového života. V poslední řadě

¹⁴ MOŽNÝ, I. *Sociologie rodiny*; 1999, s. 44

je ale dárek dobrovolný, kdy se svatebčané dostávají do diskuzí, jaký dárek bude ten pravý. Internet je plný nápadů - přes fotoalba, zážitky, produkty do domácností až po dekorace s daty svatby a jmény budoucích manželů. V nabídce však chybí produkty, které dvojici pomohou v začátcích společného bydlení a sdílení veškerého volného času. Jsou lidé, kteří nad nákupem dárku pro druhé poměrně dlouho přemýšlí a chtějí své blízké obdarovat něčím užitečným, co jim přinese radost i uspokojení.

4 KOMUNIKACE

S vývojem vztahu mezi partnery a členy rodiny souvisí to, jaká je mezi nimi komunikace. Lze ji shrnout jako proces dorozumívání se mezi jedinci.

Podle Bischoffa je to právě komunikace, která má velký vliv na spokojenost ve vztahu. Rovněž další autoři považují dobrou komunikaci za jakousi “živou vodu” partnerského vztahu.

Američtí výzkumníci zkoumali 335 manželských párů, aby se pokusili ověřit hypotézu, která tvrdí, že pozitivní hodnocení partnerské komunikace bude asociováno s rostoucí spokojeností hodnotícího partnera. Zkoumané páry byly v manželství průměrně 17,8 let, průměrný věk partnerů byl 45,3 pro manžele a 43,5 pro manželky. Výzkumníci došli k závěru, že pokud manžel hodnotí manželčinu komunikaci jako slabou, znamená to jeho sexuální spokojenost, prožívanou emoční intimitu a v důsledku i celkovou manželskou spokojenost. Takhle je to pouze u mužů. Sexuální spokojenost ztrácí na důležitosti, pokud je mezi partnery vysoká úroveň konstruktivní komunikace. Nízká partnerská spokojenost v dlouhodobých heterosexuálních manželstvích tedy může být zapříčiněna nízkou úrovní emocionální intimity a sexuální spokojenosti v důsledku neefektivních komunikačních vzorců partnera.¹⁵

Partnerský vztah mezi dvěma jedinci je základním bodem každé rodiny. Děti, které se narodí této dvojici, získávají základní informace o fungování vztahu právě od svých rodičů. Mělo by být v zájmu nás všech, aby tato první zkušenost byla pozitivní a dítě chtělo jednou mít takový vztah jako jeho rodiče a mělo kompetence, které mu umožní tento vztah vytvořit a udržet.

Komunikaci samotnou můžeme různě dělit. Máme komunikaci intrapersonální, kdy hovoříme sami se sebou, a komunikaci interpersonální, kdy komunikace probíhá s dalšími lidmi. Pomocí interpersonální dochází k vzájemnému působení mezi lidmi a k zakládání, udržování a ukončování osobních vztahů mezi nimi.

¹⁵ MINÁŘOVÁ, L. *Partnerská komunikace z mužského a ženského pohledu*, Olomouc, 2012, s. 38

Funkcí komunikace je:

1. *informovat - předat nějakou zprávu či ji doplnit.*
2. *instruovat - zasvětit, naučit či navést*
3. *persuasivní funkce - přesvědčit adresáta komunikace změnit názor nebo se přidat na stranu komunikujícího*
4. *zábava - rozveselit nebo rozptýlit*¹⁶

4.1 VERBÁLNÍ A NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Komunikace je základem pro sociální interakci mezi lidmi. Jedinec s druhými lidmi komunikuje, přijímá od nich zprávy verbálně, ale také řadu neverbálních signálů.

Verbální komunikace znamená dorozumívání se mezi lidmi pomocí slov. Mluvíme tak o slovní komunikaci, kdy jedinec vybírá, kombinuje a produkuje jazykové znaky, je to proces vzájemného sdělování, vnímání a přijímání slovních sdělení. Mezi tento druh se řadí i slovní psaná forma.

Neverbální komunikace je komunikací beze slov. Mezi ženami a muži je v neverbální komunikaci výrazný rozdíl a to způsobuje, že muži a ženy přistupují ke komunikaci rozdílně a díky tomu mnohdy dochází k vzájemnému nepochopení. Ženy výrazněji využívají neverbální složku komunikace a dokážou se snadno orientovat v sociálním prostředí a neverbální komunikaci ostatních.

Do neverbální komunikace řadíme řeč těla a tělesný výraz. Tyto projevy podtrhují nebo doprovázejí verbální složku komunikace. Řečí těla rozumíme pak vše, co souvisí s mimikou a gestikulací. Jedná se tedy o projevy, které u komunikujících osob můžeme sledovat v obličejí, tělesné pozici a postoji, řadíme sem i pohyby rukou a to jakým způsobem komunikující využívá prostor kolem sebe. K využívání neverbální komunikace není zapotřebí, aby dvě osoby znaly stejný jazyk, a přesto jsou schopny se dorozumět pohyby svých těl. Lidské tělo dále doprovází verbální složku komunikace emočním vyjádřením. Vyjadřovat se tak může například radost, smutek, odmítnutí, bezradnost,.. Neverbální komunikace je důležitá i u veřejné prezentace a pomáhá k lepší gestikulaci.

Právě nonverbální komunikací se zabývá Ing. Karel Smejkal, Ph.D., který je zakladatelem aplikované psychologie architektury, a již vydal knihu o Řeči těla. Tvrdí, že neverbální komunikace představuje až 65% veškeré komunikace, ale málokdo z nás ji umí používat. Pokud ale máme snahu se zlepšit, existuje několik knih a videí, přesto však chybí didaktická pomůcka, ke které se můžeme opakovaně vracet. A právě tento problém řeší pan Smejkal, který vytvořil karetní hru Duson pro studenty

¹⁶ VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*; 2000, s. 22-24

architektury na fakultě stavební ČVUT. Jedná se o 88 karet základních gest, která představují průřez znalostí řeči těla. Součástí je i jejich vysvětlení a návod, jak na gesta reagovat v praxi.

4.2 VZKAZY

Na sociálních sítích trávíme čím dál více času. Jsou plné inspirace, zábavy, umožňují nám propojit se s našimi blízkými, ale i s lidmi z druhého konce světa. Mají však i spoustu negativních stránek. Patří mezi ně informační přehlcení a vyvolání dojmu, že životy druhých jsou krásné, bezproblémové a naplněné štěstím. Díky těmto aspektům máme nutkání srovnávat se s druhými, vyvolávat závist, a díky tomu negativně ovlivňovat naše psychické zdraví.

Nejvíce se sítě používají k takzvanému chatování. Komunikování s vnějším světem. Různé formy komunikace pomocí písmen využíváme téměř v každé domácnosti, bez chytrých zařízení, pomocí papírových lístečků umístěných na různá místa. Seznam, co je potřeba nakoupit, umístěný na lednici, vzkazy na jídelním stole, na místech, kde si jich jistě druhý všimne. Pomáhá to k udržování komunikace, přesto že nejsou oba partneři doma. Tím, že uvidíme vzkaz od druhého, dopomůže to k utužování vztahů a pocitu, že na nás druhý myslí.

Obrázek 4 - Vzkaz na záchodě: Svačinu máš v lednici!, 2014; Obrázek 5 - Zrcadlo Memo-board; Obrázek 6 - George and Willy

Jedná se o určitý projev emoce. Vzkazy pomáhají partnerovi vzpomenout si na daný úkol, vyjádřit city, projevit příjemné gesto,.. Mimo vzkazy si můžeme pomáhat reorganizací domácnosti. Pokud vážně známe svého partnera, víme, jaké má chyby, na co často zapomíná, a díky tomu nám nedělá problém mu pomoci tím, že mu určitou věc nenápadně “strčíme až pod nos”.

Dalším užitečným důvodem, proč reorganizovat předměty v domácnosti je, že si společně s partnerem vytváříme nové zvyky a tradice. Z rodilé domácnosti si do domácnosti nové přinášíme určité návyky a

díky těmto malým změnám napomáháme k překročení starých standardů a nahrazujeme je novými, společnými.

4.3 SPOLEČNÉ STOLOVÁNÍ

Společné stolování a trávení času při jídle s rodinou pomáhá utužovat vztahy, zlepšuje atmosféru i milostný život. Společné jídlo vždy patřilo primárně k oslavám, jde o nějaký rituál, který se v dnešní době ne všude dodržuje, ale mnohé rodiny se snaží vrátit tuto tradici zpátky do svých domácností.

Stůl je jakýmsi symbolem soudržnosti rodiny. Odehrávají se u něj rodinné porady, řeší se zde zásadní věci, tráví se u něho i příjemné chvíle, kdy jsou všichni pohromadě. Sdělujeme si zde zážitky z předchozích dnů, své myšlenky i pocity. Ostatní nám naslouchají a je tu prostor ke vzájemné komunikaci. Společné stolování tedy zlepšuje schopnost se vyjadřovat, naslouchat a porozumět určitým situacím. Pokud jíme společně, měli bychom se oprostít od veškerých objektů, které by tuto chvíli mohly narušit, jako jsou rádio, mobil i televize, a soustředit se pouze na jídlo a na členy rodiny u stolu.

Mimo jiné společné stravování napomáhá ke zdravější životosprávě. Pokud rodina nesedí u společného stolu, vezmeme si, co nám přijde pod ruku nebo se na večeři vydáme k nejbližšímu fastfoodu. Pokud však připravujeme jídlo v kuchyni pro celou rodinu, dosáhneme tak zdravější, levnější a často i kvalitnější verze. Tím se děti naučí jíst i ta zdravá jídla, která jim připadají neobvyklá, nebo jim dokonce ze začátku nechutnají.

Společným stravováním se i zlepší rodinné vztahy. Tím, že pro druhé uvaříme večeři, dosáhneme tak příjemného gesta a někdy tento úkon může být i omluvou druhému za předchozí hádku či nepohodu.

5 KONFLIKTY MEZI PARTNERY

Pojem konflikt je definován jako střet dvou nebo více navzájem protichůdných snah a sil. V situacích, kdy jsou dva jedinci v konfliktu, nejde jen o obhajobu pozice vlastního názoru, ale i o prosazení se na úkor druhého a vzájemné útočení. Vlivem konfliktu dochází k negativní náladě, vzájemné nedůvěře a přisuzování si zlých úmyslů. Určité situace způsobují více konfliktů, než situace jiné a poznání příčin, proč konflikt vznikl, dává možnost jeho funkčnímu řešení. Na vzniku partnerských konfliktů mají většinou podíl oba partneři. Svou roli zde mohou sehrát i jiní lidé a okolnosti. Pro muže je během konfliktu podstatné určit viníka sporu a pro ženy zase dojít k usmíření s partnerem, a to i za cenu nevyřešené příčiny sporu.

Vytvořený dotazník pro náhodné osoby žijící v partnerském soužití ve společné domácnosti, týkající se klasických domácích situací a problémů - hospodaření s penězi, domácí práce, provoz domácnosti, hádky, trávení volného času, vyplnilo padesát respondentů.

Doplňující 11. otázka k otázce 8. Jak máte rozdělené domácí práce?

11. Máte to takto naučené z rodiny, nebo jste to začal dělat až teď, ve vztahu?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
I doma to tak bylo	1	2.8%
Já to mám naučené od rodiny.	1	2.8%
Já z rodiny, přítel přijal automaticky to jak to znám já z domova. V jeho rodině to ale takto nastavené není.	1	2.8%
Jsem žena. Donutil mě muž. Neumím to změnit	1	2.8%
kdybych neuklidila, neměl by to kdo udělat :)	1	2.8%
Mám to naučené	1	2.8%
Napul	1	2.8%
až teď	1	2.8%
naučené z rodiny	1	2.8%

Obrázek 7 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

15. Co si představíte pod pojmem hádka?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
výměna názorů	1	2.8%
velké neshody, zvýšený hlas, naštvání atd. prostě vyhocená situace, kdy se oba naštveme/urazíme	1	2.8%
Úplně zbytečný konflikt, který většinou nikam nevede	1	2.8%
Střet dvou rozdílných názorů	1	2.8%
Slovní vyjádření nesouhlasu nebo vyřikávání si věci, které se nám nelíbí	1	2.8%
Řvát na sebe a dohadovat se kdo má pravdu a kdo ne, nedokážeme najít společné východisko	1	2.8%
Výměna názorů	1	2.8%
Buď malá výměna názorů nebo uřvaná hádka	1	2.8%

Obrázek 8 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

16. Hádáte se doma?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Ano často výchova dětí pořadí priorit	1	2.8%
Ano. Chlap je výbušný, hrozně jeditný a urážlivý, zarlivý. Stačí málo	1	2.8%
ano, když jeden druhému nevěnujeme dostatek času a pozornosti	1	2.8%
Ano, kontakt s bývalými partnerkami a jinými ženami.	1	2.8%
Ano, kraviný, které jsou do hodiny vyřešené on to ale nebere jako hádky	1	2.8%
Ano, věci které nás štve	1	2.8%
Ano, většinou nějaká kravina. Nejčastěji různé názory nebo pohledy na konkrétní věc nebo situaci	1	2.8%
Ano, většinou ohledně nezávažných témat - vzájemně se pošťuchujeme, někdo na něco zapomněl atd.	1	2.8%

Obrázek 9 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

21. Když partnerovi něco povídáte, jak reaguje?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Někdy neodpoví a to mě našťve	1	2.8%
Někdy mě mrzí, když podle mě mu vyprávím něco zajímavého, tak se přitom dívá do mobilu a hraje hru.	1	2.8%
Naslouchá, pridava vlastní názory, odpovídá na dotazy	1	2.8%
Naslouchá i reaguje :)	1	2.8%
Naslouchá a řekne svůj názor	1	2.8%
Mlčky naslouchá	1	2.8%
Neposlouchá	1	2.8%
Mlčky nasloucha	1	2.8%
Jak kdy... Nekdy se zepta cos rikala ? Jindy jen cumi a rika jo fakt jo?	1	2.8%

Obrázek 10 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

5.1 DŮVODY ROZVODU

Ukončení manželství, stejně jako jeho počátek, mnozí lidé považují za něco běžného. Důvodů, proč se lidé rozvádí, je celá řada. Na začátku každého manželství je jedno společné - víra manželů, že právě jejich vztah vydrží navzdory všem překážkám. Avšak téměř polovina všech uzavřených sňatků dříve nebo později krachuje, může to mít hned několik důvodů:

- *problémy v komunikaci - pokud nefunguje vzájemná komunikace, díky které lze spoustu věcí vyřešit, mají partneři mnohem ztíženější cestu*
- *nedostatek intimity - i po letech je vzájemné pouto potřeba, přestože projevy intimity nejsou tak viditelné a četné jako na počátku vztahu*
- *uspěchané manželství - příčinou bývají velmi rozdílné povahy, nevyřešené problémy z minulosti, nedostatek důvěry v partnera*
- *závislost - alkohol, drogy... pokud partner nemá snahu svůj problém řešit, je to začátek konce*
- *domácí násilí*
- *nevěra*
- *finance - dlouhodobější neshody ohledně financí mohou být problémem*
- *“ztráta sama sebe” - lidé se mění a stejně tak se mění názor na to, co chceme. Po letech tak může člověk zjistit, že se neztotožňuje s partnerem¹⁷*

6 NÁVRH ŘEŠENÍ

Téma partnerského soužití a napomáhání ke správné komunikaci je zcela novým přístupem, kterým se zabývám ve svých studentských projektech poprvé. Jde o aktuální problém ve většině domácností, kdy partneři nejsou schopni mluvit o všech problémech a následně je řešit.

V rámci diplomové práce chci svým vlastním způsobem téma společného soužití v domácnosti zpracovat a navrhnout produkt, který hravou formou pomůže nastolit příjemnou atmosféru v domácnosti a pomůže partnerům komunikovat jednoduchým způsobem. Na trhu aktuálně chybí produkt, který by se zaměřoval na počátek fungování ve společné domácnosti a snažil se pomoci mladým lidem s novou životní etapou.

Produkt je cílený pro mladé páry čerstvě po svatbě nebo pro ty, kteří se rozhodli ke společnému soužití bez uzavření sňatku. Nabízí se tedy možnost využití konečného objektu jako svatební dar nebo dar ke kolaudaci.

¹⁷ NEZNÁMÝ, Autor. *Příčinou rozvodu může být i špatná komunikace*, 2021. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2021/05/pricinou-rozvodu-muze-byt-i-spatna-komunikace-odbornici-se-behem-tydne-pro-rodinu-zameri-na-prevenci-a-reseni-konfliktu/>

6.1 REŠERŠE

V první fázi je cílem nalezení produktů, které se daného tématu týkají a mohou nastolit směr, kterým se bude diplomová práce ubírat. Prvotním nápadem, týkajícím se partnerského soužití, je trávení společného času. Čas, kdy se partneři po příchodu z práce doma sejdou a tráví chvíle společně, odpočinou si, promluví si. První inspirací se staly zenové zahrady, kdy člověk vypne hlavu a má možnost se na okamžik zastavit. Vytvoření prostoru, kde si pár po pracovním dni společně odpočine.

Obrázek 11 - *Do not disturb my coffee zen*, Jana Potiron, 2021

Obrázek 12 - *Napoli collection*, Simone Piva, 2020

Naprosto rozdílným přístupem k vyjádření tématu je židle od Marijn van der Poll - *Do hit chair* od Droog design. Nesnažit se vytvořit objekt k rekreaci, ale naopak se zaměřit na vybití zlosti. Objekt, který najde využití po hádce, nesrovnalostech. Člověk na něm vybije emoce, a poté může opět fungovat a vrátit se k obyčejnému dni. *“S dodaným kladivem a svými vlastními prostředky vytvarujete*

*kovovou krabicí do podoby, kterou si vyberete. Po pár minutách nebo hodinách tvrdé práce se stanete spoludesignérem Do hitu.*¹⁸

Stejně tak Paolo Ulian a Moreno Ratti vyřezali štěrbiny do obdélníkového bloku z bílého mramoru Carrera, aby se tenké části daly odlomit kladivem a vytvořily nerovný vnější povrch kolem vázy Introverso 2. I tento produkt může sloužit k vybití stresu a bezmyšlenkovité činnosti.

Obrázek 13 - Do hit chair, Droog design, Marijn van der Poll, 1999

V dalším procesu vývoj směřoval ke stolování, které bylo zmíněno v kapitole 4.3 Společné stolování a bylo zde vybráno několik bodů důležitosti společné konzumace jídla a soustředění se na ně. Došlo ke spojení dvou bodů - zanechávání vzkazů a stolování, kdy vznikla myšlenka na ubrusy s talíři napomáhajícími společné komunikaci, přestože chybí partner a jste u jídla sami. Je zde spousta okruhů, které je třeba prozkoumat, najít problém a vybrat správné řešení. Komunikace je důležitá v každém vztahu, jedná se o zásadní bod, který diplomová práce řeší.

Po rozhovoru s několika respondenty, kteří žijí v domácnosti s partnerem, zazněl dotaz, co jim na druhém vadí a co naopak mají rádi:

- Kateřina S. - *“Když mu nevyndám svačinu z lednice, nevezme si ji.”*
- Eva Š. - *“Chystá si oblečení den dopředu do kuchyně, aby mě ráno nebudil, až půjde do práce.”*
- Simona L. - *“Nepomáhá mi s úklidem, leží u televize a kouká do mobilu.”*
- Ladislav K. - *“Odkládá důležité věci - hovory, schůzky, atd.”*
- Markéta P. - *“Pohozené oblečení, neumyté nádobí, nevynesený koš...”*
- Pavel J. - *“Většinou vařím večeři a přítelkyně si na to tak zvykla, že už ji samotnou nenapadne, že by to mohla udělat.”*

¹⁸ NEZNÁMÝ, Autor. *Do hit chair - shaped*. Dostupné z: <https://shop.droog.com/product/do-hit-chair/>

Obrázek 14 - Vyšívané domácí potřeby, Sarah Espeute, 2022; Obrázek 15 - Vyšívané domácí potřeby, Sarah Espeute, 2022

Slovenská skupina Kundy Crew již nějakou dobu vtipně a rázně mluví o sexismu, homofobii a xenofobii nejen na Slovensku svými záměrně folklórně laděnými křížkovými výšivkami. *“Sníme o tom, že bude OK upozornit veřejně na to, že to přehnal/a. Sníme o tom, že bude OK kritizovat i kamarády/ky a nebudeme si falešně krýt zády. Sníme o tom, že pro lidi, kteří mají nulovou toleranci vůči fašismu, bude platit totéž i pro sexismus – neexistují totiž až tak odděleně, jak by si mnozí chtěli myslet. Sníme o tom, že nálepka „feminista“ nebude zneužívána jako ochranný štít, po kterém sklouznou všechny výtky.”*¹⁹ Kundy Crew. Ve zmíněných projektech shledávám inspiraci v řešení aktuálních témat a jejich zpracování pomocí výšivky na textilií.

Obrázek 16 - Nemala provokovat, Kundy Crew, 2015; Obrázek 17 - Lampa, Sylvia Jokelová, 2006

¹⁹ KUNDY CREW. *Nemala provokovat*. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=296054171882511&set=pb.100044337913858.-2207520000.&type=3>

Pomocí rozhovorů a pozorování zvyků z rodilé a stávající domácnosti bylo nashromážděno několik univerzálních vzkazů, které byly následně rozděleny do tří základních skupin: úkoly, gesta, čas.

a) úkoly:

- Udělej to, co mělo být už včera
- Zalij kytky
- Vyndej myčku
- Zajdi nakoupit
- Vyžehli prádlo
- Vynes odpadky
- Kup cokoliv, v lednici toho moc není
- Umyj nádobí
- Uvař večeři
- Přivezou mi balík, vyzvedni ho
- Vyvenči psa

b) gesta:

- Promiň
- Pro hezčí den
- Všechno nejlepší
- Miluju tě
- Dobrou chuť
- Hezký den
- Drž se dneska
- Těším se na Tebe
- Jsi v pohodě?
- Sluší ti to
- Půjdeš se mnou na rande?
- Svačinu máš v lednici
- Oběd máš uvařený
- Musíme si promluvit
- Už se nechci hádat
- Dej si nohy nahoru

c) čas:

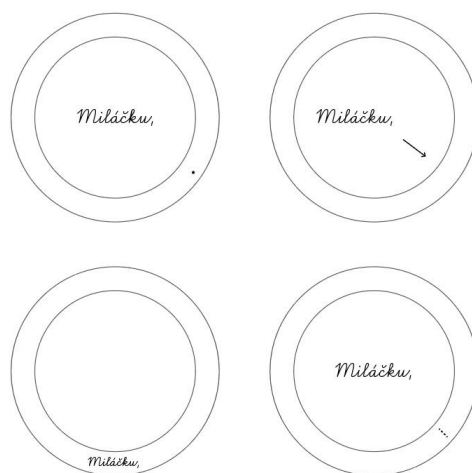
- Na večer si nic neplánuj
- Kdyby něco, volej
- Jdu do práce dřív
- Jsem u našich
- Zavolej, až si to přečteš
- Kdy přijedeš?
- Dnes se vrátím dřív
- Dnes přijdu později
- Napiš mi, až dorazíš
- Jdu si lehnout
- Vrátím se nad ránem
- Dnes přijde návštěva
- Není mi dobře, jdu si lehnout
- Jdu se projít

6.2 PRŮBĚH NAVRHOVÁNÍ A REALIZACE

Konečným produktem je sada šesti talířů s ubrusem. Nejdůležitější částí je právě ubrus, který nahrazuje lístečky se vzkazy, vyskytující se po celé domácnosti. Již zmíněné vzkazy zachycující emoce i úkoly, jsou natištěny na textilií. Při výběrání správného materiálu byla oslovena česká firma Linmaster sídlící v Šumperku, která se specializuje na tkaní lněného metrového textilu. Len si nechávají dovážet z Asie, avšak samotné tkaní provádějí právě v Šumperku, odtud metráž vyváží do celé Evropy. Problémem České republiky je však potisk textilu, proto jsem se nakonec rozhodla pro celkovou výrobu ubrusu ve slovenských Košicích, kde sídlí reklamní společnost Sedem, která se

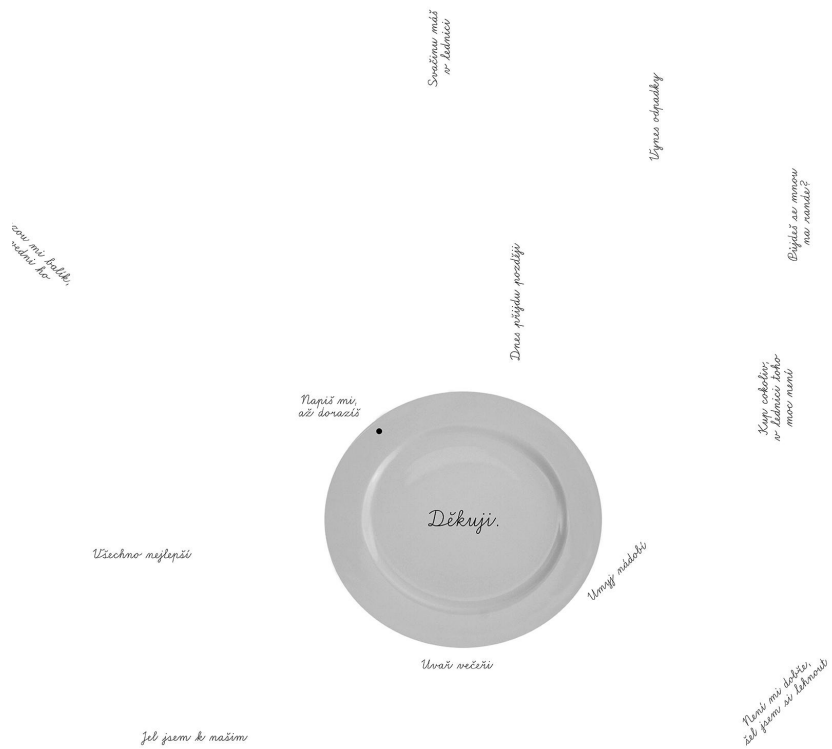
mimo jiné specializuje na potisk jejich textilu. Z pestré nabídky metráže byl zvolen druh VANDA 172 g/m², složení: 100% bavlna, šířka role: 142 cm.

Součástí sady jsou tři druhy potištěných talířů po dvou kusech: hluboký 22 cm, dezertní 19 cm, mělký 26 cm. Talíře jsou od lokální české porcelánky Thun, která je známá po celém světě již od roku 1794, sídlící v Nové Rohli. Byly mi poskytnuty talíře druhé jakosti, které má firma odpadem a nemůže je prodávat za plnou cenu, dostaly tak druhou šanci. Druh talířů je takzvaná JANA. Čistě bílý porcelán je doplněn o tři nápisy: Miláčku, Prosím, Děkuji. Jsou zvoleny z určitého důvodu. Nápisy budou oslovovat přítele/přítelkyni a pomocí tečky na okraji talíře určovat vzkaz, který je pro něho/ni v danou chvíli určen.

Obrázek 18 - Varianty označení talířů, 2023 (archiv autora)

V první fázi návrhu bylo k realizaci talířů zvoleno sklo z českých skláren. Bohužel se jedná o finančně náročný průmysl a cena celé sady by rapidně vzrostla. Pro představu by jeden talíř vyšel na minimálně tisíc korun. Stejně tak by to bylo s výrobou porcelánových talířů na míru. Cílem práce je vytvořit cenově dostupný produkt, který si může dovolit každý mladý člověk vstupující do nového vztahu, snahou je pomoci co nejvíce párům.

Obrázek 19 - Napiš mi, až dorazíš. Děkuji., 2023 (archiv autora)

Obrázek 20 - Miláčku, Miluji Tě., 2023 (archiv autora)

Obrázek 21 - *Prosím, vyžehli prádlo, 2023 (archiv autora)*

Nápisy na porcelán jsou vypáleny pomocí obtisků na vtavný porcelán (vypalovací teplota 850°C - 1240°C) z firmy DreamArt, s.r.o.. V nabídce jsou i vypalovací obtisky na keramiku a porcelán (vypalovací teplota 700°C - 850°C). Obtisky na vtavný porcelán byly zvoleny z důvodu, že se ani po každodenním použití nepoškrábe nápis, ale vtaví se přímo do porcelánu. Naopak klasické obtisky jsou na omak rozpoznatelné a zničení se dostaví po několika použitích. Nevýhodou vtavných obtisků je, že se v peci nemohou dotýkat, proto zabírají více prostoru a musí se pálit po menším množství. Výroba obtisků na zakázku je zpočátku poměrně nákladná. Jedná se o formu sítotisku, tudíž je zde počáteční kapitál, který je třeba zaplatit při výrobě síta, avšak další tisky už se pohybují v řádu stovek korun.

Výpal proběhl v ateliéru keramiky na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara za asistence MgA. Markéty Kalivodové.

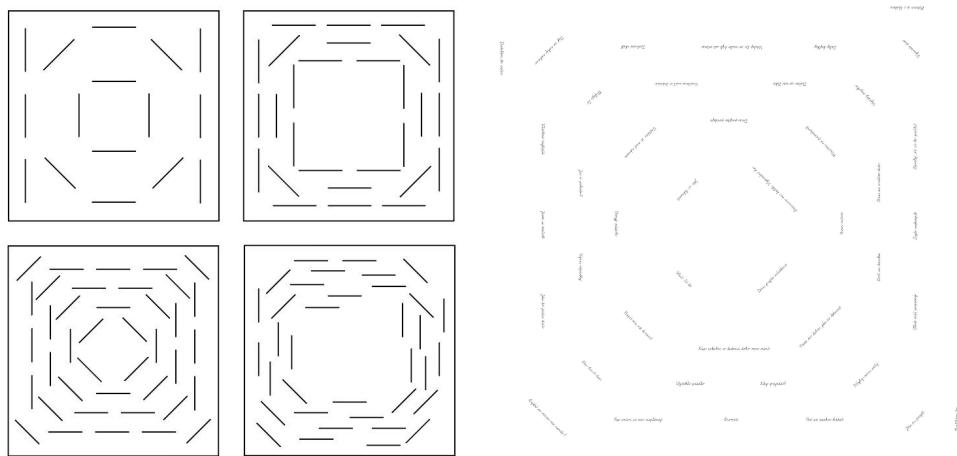

Obrázek 22 - Příprava na výpal, 2023 (archiv autora); Obrázek 23 - Talíře po výpalu, 2023 (archiv autora)

Pomocí používání talířů spolu začnou partneři komunikovat, i když jeden z nich nebude doma. 30% populace v České republice pracuje na směny, tudíž se s partnerem pravidelně nepotkávají. Ideální příklad používání: Vstanu v 6:00 (přítel spí), nachystám mu snídani a vím, že potřebuji vyzvednout balík. Vyberu si talíř Prosím, připravím na něj snídani a pomocí tečky vyberu nápis “Přivezou mi balík. Vyzvedni ho.”. Partnera tím poprosím o pomoc a za “odměnu” mu připravím snídani. Jedná se o příjemné gesto a nebojím se říct si tím o pomoc.

Umístění nápisu na dně talíře má určitou funkci. Nechci partnera u jídla znervózňovat tím, že ho zahlťím úkoly. Jídlo se má konzumovat v klidu a ne s plnou hlavou. Tudíž se v klidu nají a posléze ho poprosím o jednoduchou činnost. Tím ženy zapojí muže do každodenních domácích činností. Ještě stále existují předsudky, že ženy dělají domácí práce více než muži. Pomocí ubrusu je ale o pomoc můžeme poprosit a z předsudků se tak stane automatická činnost a za několik měsíců to partnera napadne i bez vzkazu.

Samotný ubrus má i hravý způsob užívání. V různých domácnostech je zvyk, že každý příslušník má vlastní místo u stolu, proto je zde možnost natočení ubrusu na dané místo, pro koho je vzkaz určený. Stůl tedy bude většinou prázdný bez dekorací, jelikož se s ním bude neustále rotovat. Prostor pro květinu je v čisté středové části.

Obrázek 24 - Varianty rozmístění vzkazů na ubrusu, 2023 (archiv autora); Obrázek 25 - Rozmístění vzkazů na ubrus, 2023 (archiv autora)

Ubrusy jsou doplněny o jednoduché odpovědi, které zvolíme po dokončení úkolu nebo k reakci na vzkaz. Jedná se o čtyři druhy odpovědi: Hotovo a s láskou, Miluji Tě, Nestíhám to, Dodělám to večer. Nápis se nachází na švu ze spodní strany ubrusu. Po vyzvednutí balíku, co jsem po příteli žádala, doufám, že otočí roh ubrusu s nápisem “Hotovo a s láskou”, čímž pochopím, že balík mám doma.

Pro celý vizuál je použit font Školské písmo, který napodobuje ručně psané vzkazy. Písmo je zdigitalizováno slovenskou dvojicí Martinou Figush Rozinajovou a Jánem Filípkem.

Obrázek 26 - Konečný produkt, 2023 (archiv autora); Obrázek 27 - Dárkové balení, 2023 (archiv autora)

6.3 ROZŠÍŘENÁ VERZE

Po několika letech používání porcelánové sady ji partneři berou za samozřejmost a žádný vzkaz je nemůže překvapit. Talíře jsou součástí kuchyně, jedí z nich návštěvy, používáme je u společné romantické večeře. Dojíme jídlo a vůbec nás nepřekvapí nápis Prosím. Co když ale nápis bude jiný?

Rozšířená verze sady nese originální výjimečné nápisy, které potřebujeme jen několikrát za život, některé pouze jednou. Co když dojíme večeři a na talíři nebude nápis Prosím., ale otázka “Vezmeš si mě?”. Takový talíř je vzpomínkou na určitou chvíli, kdy nás partner požádal o ruku a stane se z něj symbol toho dne.

V domácnostech našich babiček talíře nepatří pouze na jídelní tabuli, ale objevují se i na stěnách pokojů. Znázorňují určitou vzpomínku nebo se jedná o talíře, které se nepoužívají pro svou vzácnost a jsou něčím výjimečné. Součástí talířů z rozšířené verze je i háček k zavěšení vzpomínky. Každý pohled nás donutí si na danou chvíli zavzpomínat. Pokud ubrus s talíři nepomůže k nastolení rodinné pohody a nakonec, v nejhorším případě, dojde na rozvod, prostě talířem hodíte o zeď a krásná vzpomínka je rázem pryč.

Obrázek 28 - Talíř patří na stěnu, Svatava, 2014

6.4 KALKULACE

Celková suma za výrobu jedné sady Miláčku, která obsahuje šest talířů a jeden ubrus je 1500,- korun, prodejní cena je minimálně 2500,- korun. U spousty položek by se cena snížila při větším odběru kusů, čímž by konečná suma klesla.

7 ZPĚTNÁ VAZBA OD PÁROVÝCH TERAPEUTŮ

V závěru práce jsem požádala několik terapeutů, zabývajících se otázkami partnerství, aby se vyjádřili k samotnému tématu. Zaslala jsem jim téměř dokončenou práci a dva mi obratem zaslali zpětnou vazbu.

Terapeut Daniel Baumruk - v otázkách pracovních, partnerských, rodinných vztahů a sebepoznání:
Se vzkazy s klienty poměrně pracuji, ale takhle daleko mě nenapadlo zajít. V drtivé většině by to mohlo fungovat, ale malá úskalí tam jsou. Přidám proto dva tipy, co mě napadly.

Život přináší řadu situací, které nedomyslíte, a pak se úkolování a komunikace omezuje jen na potisk ubrusu. Něco, co nemůžete ovlivnit, ale je třeba s tím počítat, že po čase, když se bude vztah vyvíjet, tak jeden a ten samý úkol může brát partner jako provokaci a kreativní řešení to jen umocní. Tím chci říct, že i když jste vychytala ve vzkazech maximální slušnost a jeden z páru to např. bude používat moc často a druhý bude jen plnit úkoly, tak se stejně nepohody ve vztahu mohou projevit a naopak budou ještě umocněné touto kreativitou.

Tipy a nápady:

- *Zkusil bych vymyslet, jestli v prostoru pod talířem, v průměru dna talíře, by nešel vložit nějaký materiál, na který by se dalo psát křídou nebo třeba mazacími fixy. Byl by to prostor, kde v případě, že nebudou stačit předtisknuté prosby a úkoly, mohou partnerovi napsat vzkaz přímo a přikreslit třeba k tomu obrázek. (Za mě by se rozšířila funkčnost i kreativita a produkt by vzbuzoval ještě víc zájmu, hravosti a byl by osobnější, protože by vzkaz nebyl definovaný jednotným fontem, ale byla by tam energie a osobitost partnera).*
- *Tím, že je vše tak hravé, zkusil bych k němu vymyslet i nějakou vtipnou vložku. Páry taky velmi často ztrácejí večer témata k diskusi. Ženy si chtějí povídat a muži mlčí. Proto by třeba stůl mohla obohatit otáčecí lístečková kartotéka, která by měla pár předdefinovaných témat a pak plno prázdných, které by si páry mohly plnit dle své potřeby. Na každý den něco nového a jiného. Např. 31 společných aktivit a témat, které by si mohli točit, měnit a doplňovat.*

Tímto by se pak mohla eliminovat případná nepohoda z úkolování, když by v tu samou chvíli bylo na stole i něco pozitivního, a hlavně to pozitivní by bylo vidět dřív než samotný úkol. Povinnost a případná nepohoda by byla vyvážena tím, že se můžeme na něco těšit. A tohle moc párů ve vztahu neumí. Na něco se společně těšit.

Tímto komentářem mi pan Baumruk navodil další myšlenku “těšení se”, která by se dala rozvíjet. Jde o podobné téma jako řeší má práce, ale jsou tu jiné psychologické okruhy, kterými by se v budoucnu dala kolekce rozšířit.

Psychoterapeutka Mgr. Anděla Bednářová - rodinná terapie:

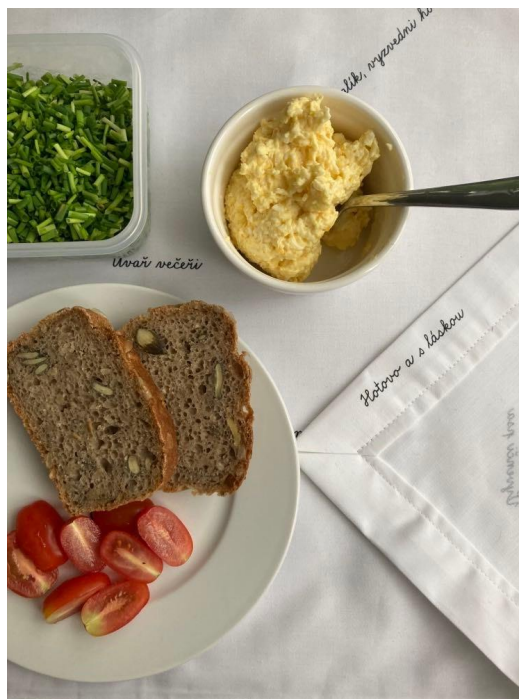
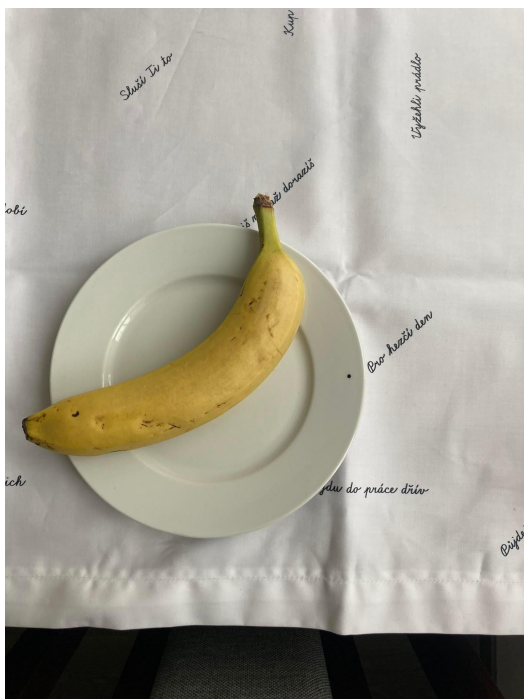
Já se nad rodinným prostředím zamýšlela vždy v souvislosti s dětmi, ne tolik ve vztahu k dospělým. Zcela určitě působí na všechny aktéry. Taliřová souprava je velmi vydařená. Nevím, jestli jste viděla divadelní inscenaci herecké školy paní Lunáčkové - Stůl, tam je jedna scéna s hrníčky, kde je velmi podobný nápad. Práce má velký potenciál, určitě bych vypíchla právě možnost neverbální komunikace pomocí symbolů.

8 ZPĚTNÁ VAZBA PO TÝDNU UŽÍVÁNÍ

V poslední fázi jsem nabídla mladému páru možnost vyzkoušení celé sady v praxi. Bohužel nebylo více času na samotné testování, takže sadu používali pouze jeden týden - od úterý do úterý. Po zkušební době mi poskytli krátkou a výstižnou recenzi, jak byli s produktem spokojeni a doplnili ji o pár fotografií z průběhu testování.

Adéla Příbáňová (29) a Martin Jandoš (33) - dva roky společného soužití

Používání bylo skvělé, moc se nám to líbilo. Osobně mám ráda vzkazy, takže to bylo moc fajn, moc zábavné, hlavně takhle ze začátku. Neměli jsme na to během týdne moc času, a když už jsme se potkali a společně jedli, používáme spíše obývací pokoj a jíme na gauči. Naopak o víkendu to skvěle fungovalo, měli jsme čas na hezkou společnou snídani a obědy, ale když jsme měli náročný den, tak jsme ubrus nepoužívali, protože na to nebyl čas a většinou jíme mimo domov. Ale myslíme, že při dlouhodobém používání bychom ty vzkazy používali mnohem víc. Určitě bych přítel více úkolovala za to, že když mu něco uvařím, tak aby alespoň vyndal myčku. To mi přijde super. Jediné co nám přišlo nepraktické, tak je barva ubrusu, že se při používání rychle ušpiní a také špatný výběr látky, jelikož se po krátké používání hned zmačká. Ale samotný koncept nás velmi zaujal - jak design tak i funkčnost.

Obrázek 29 - Možnost používání I., Adéla Přibáňová a Martin Jandoš, 2023; Obrázek 30 - Možnost používání II., Adéla Přibáňová a Martin Jandoš, 2023;

9 FOTODOKUMENTACE

Pro autentičnost prostředí jsem na produktové fotografie využila plzeňskou kavárnu Café Regner, kde prostor působí domácím dojmem, tudíž je snadno uvěřitelné, že se nacházíme u jídelního stolu v obývané domácnosti. Jako model mi posloužil mladý pár a focení tak bylo zcela přirozené. Fotografie jsou dílem Kristiny Zejkanové.

Obrázek 31 - Prezentační fotografie I., 2023 (archiv autora)

Obrázek 32 - Prezentační fotografie II., 2023 (archiv autora)

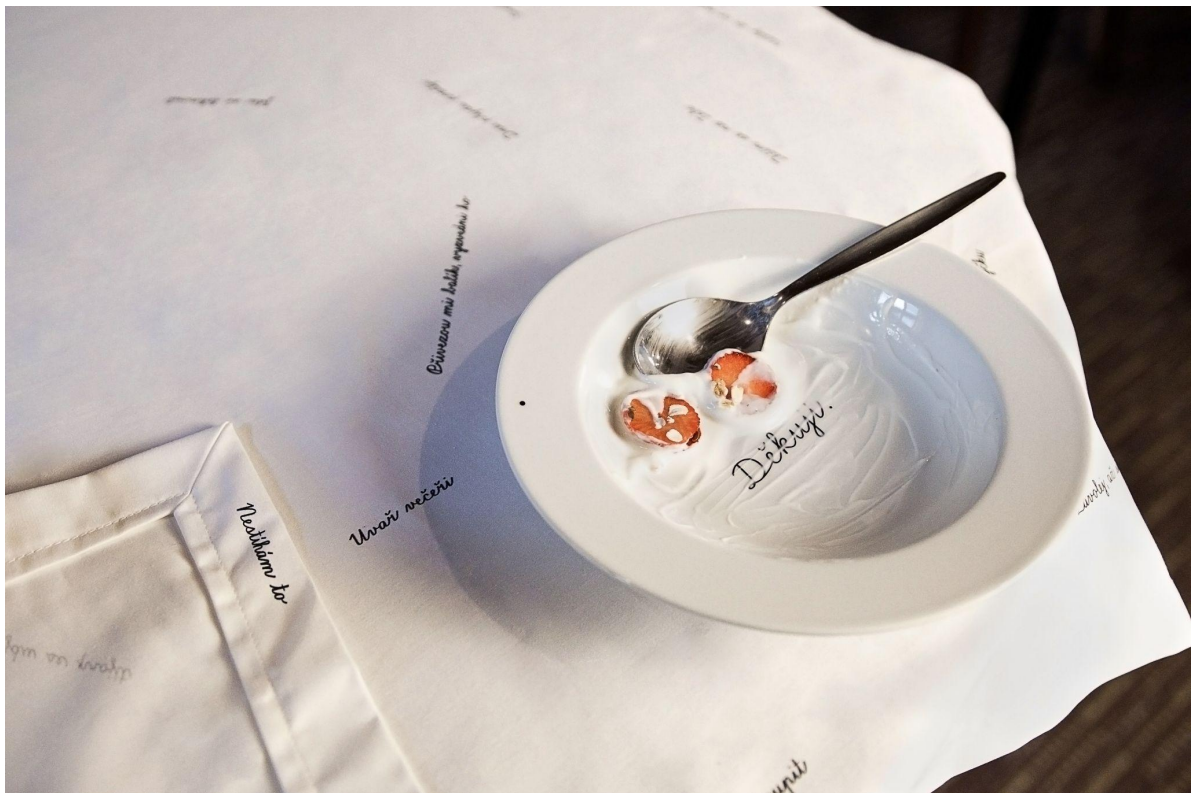
Obrázek 33 - Prezentační fotografie III., 2023 (archiv autora)

Obrázek 34 - Prezentační fotografie IV., 2023 (archiv autora)

Obrázek 35 - Prezentační fotografie V., 2023 (archiv autora)

Obrázek 36 - Prezentační fotografie VI., 2023 (archiv autora)

Obrázek 37 - Prezentační fotografie VII., 2023 (archiv autora)

10 PŘÍNOS DÍLA

Kolekce Miláčku, pomáhá párům v nové životní etapě, kterou je společné sdílení jedné domácnosti. Jedná se o jedno z nejtěžších období v životě, kdy se mladí lidé osamostatní a na trhu chybí produkt, který jim v různých situacích soužití usnadní. Pomáhá společně komunikovat, donutí říct si o potřebnou pomoc, nezapomínáme díky ní poprosit a poděkovat, narušuje zvyky z rodilé domácnosti, kdy veškeré domácí práce dělala maminka, teď přichází čas, kdy se o vlastní domácnost musíme postarat sami. Řeší několik důležitých témat a snaží se spoustě situacím zabránit.

Sada je svatebním dárkem pro novomanžele nebo dárkem ke kolaudaci pro lidi nesezdané, kteří se rozhodli pro společné bydlení. Rovněž může sloužit jako běžný dárek (narozeniny, výročí), který si pár sám koupí nebo jej dostane od přátel či rodiny.

Myšlenka: pomoci nám blízkým lidem a nebýt lhostejný k jejich společnému životu

Diplomová práce byla konzultována s odborníky z psychologické praxe, kteří problémy s komunikací řeší se svými pacienty každý den. Přispěli zajímavými poznatky a napomohli k úvaze o rozšíření kolekce o téma "Na něco se společně těšit".

11 RESUMÉ

My thesis is based on the theme of Symbiosis. I developed the topic of joint cohabitation. I researched what a family is, causes of divorce, types of communication and others. Nowadays, a lot of people work in shifts, so they don't often see their partner at home. The method of communication is to leave messages in the household. This will help improve communication, show pleasant gestures to a friend and help each other. The final product is a tablecloth and plates that meet the aforementioned subjects. In general, it can be said that the project fills a hole in the market and is interested in young couples who are starting to live in a joint household. The collection is intended as a wedding gift or housewarming gift.

Keywords: symbiosis, cohabitation, marriage, partnership, plate, tablecloth, support, reside

12 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Použitá literatura

1. BURGESS, Ernest. *Urban sociology*, 1. vyd. Chicago: University of Chicago Press, 1967, ISBN: 978-02-260-8056-7
2. COLOROSOVÁ, Barbara. *Krizové situace v rodině*, 1. vyd. Praha: Ikar, 2008, ISBN: 978-80-249-1027-7
3. ČEPIČKA, KOLÁŘ, SYNEK, *Mutualismus vzájemně prospěšná symbióza*, 1. vyd. Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2007, ISBN: 978-80-86784-50-2
4. EYRE, Linda. *Tři kroky k pevné rodině*, 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1994, ISBN 80-85885-51-4
5. HALUZOVÁ, Veronika. *Rituály v životě rodiny 21. století*. Brno, 2013. 125 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí práce Lenka Gulová.
6. HEWSTONE, STROEBE, *Sociální psychologie*, 1.vyd. Praha: Portál, 2006, ISBN 80-7367-092-5
7. HRADISKÁ, ČERTÍKOVÁ, HUDÍKOVÁ, *Praktikum sociálnej komunikácie*, 1. vyd. Žilina: Eurokódex, 2013, ISBN: 978-80-894-4794-7
8. JEDRZEJCZYKOVÁ, Veronika. *Závazek v nesezdaných soužitích*. Brno, 2007. 78 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Fakulta sociálních studií. Katedra psychologie. Vedoucí práce Martin Vaculík.
9. KRAUS, Blahoslav. *Sociální aspekty výchovy*, 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 1998, ISBN: 978 -80-7041-841-9
10. KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*, 1. vyd. Praha: Portál, 2008, ISBN: 978-80-736-7407-6
11. MOŽNÝ, Ivo. *Sociologie rodiny*, 1. vyd. Praha: Slon, 1999, ISBN: 978-80-858-5075-3
12. MICHL, Jan. *Funkcionalismus, design, škola, trh*, 2. vyd. Brno: BP Publishing, 2019, ISBN: 978-80-7485-194-0
13. MINÁŘOVÁ, Lenka. *Partnerská komunikace z mužského a ženského pohledu*. Olomouc, 2012. 95 s. Diplomová práce. Univerzita Palackého. Filozofická fakulta. Katedra psychologie. Vedoucí práce Alena Plhánková.
14. SATIROVÁ, Virginia. *Kniha o rodině*, 1. vyd. Praha: Práh, 2006, ISBN: 978-80-725-2150-0
15. STUHLÍKOVÁ, Iva. *Základy psychologie emocí*, 2. vyd. Praha: Portál, 2007, ISBN: 978-80-7367-282-9
16. ŠMOLKA, Petr. *Výběr partnera*, 1. vyd. Praha: Grada, 2005, ISBN: 978-80-247-6180-0
17. Ústredie ľudovej umeleckej výroby Bratislava. *Kruhy*, 1. vyd. Bratislava: N. M. Code, 2009, ISBN: 978-80-888-52-64-3

18. VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie; dětství, dospělost, stáří*, 1. vyd. Praha: Portál, 2000, ISBN: 978-80-717-8308-0
19. VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Průvodce partnerským vztahem*, 1. vyd. Praha: Grada, 2008, ISBN: 978-80-247-2054-8
20. VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*, 1. vyd. Praha: Portál, 2000, ISBN: 978-80-717-8291-2

Internetové zdroje

1. JAROLÍMEK, Petr. *Miláčku, pojďme žít spolu*, 2015. Dostupné z: <https://psychologie.cz/milacku-pojdme-zit-spolu/>
2. KUNDY CREW. *Nemala provokovat*, 2021. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=296054171882511&set=pb.100044337913858.-2207520000.&type=3>
3. PETRUSEK, Adam. *Symbióza aneb Žijeme pospolu*, 2018. Dostupné z: <https://ziva.avcr.cz/2018-1/symbioza-aneb-zijeme-pospolu.html>
4. NEZNÁMÝ, Autor. *Rodina a manželství jako sociální instituce*. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2005/SPP701/Kapitola12b_Rodina.htm
5. NEZNÁMÝ, Autor. *Příčinou rozvodu může být i špatná komunikace*, 2021. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2021/05/pricinou-rozvodu-muze-byt-i-spatna-komunikace-odbornic-i-se-behem-tydne-pro-rodinu-zameri-na-prevenci-a-reseni-konfliktu/>
6. NEZNÁMÝ, Autor. *Do hit chair - shaped*. Dostupné z: <https://shop.droog.com/product/do-hit-chair/>
7. NOVÁK, Jiří. *Symbióza*, 2017. Dostupné z: <https://www.biolib.cz/cz/glossaryterm/id648/>
8. VIDOVÁ, Linda. *Proměny současné rodiny v kontextu 20. a 21. století*, 2019. Dostupné z: <https://prezi.com/p/4ticoylqbig7/promeny-soucasne-rodiny-v-kontextu-20-a-21-stoleti/>

13 SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

Obrázek 1 - Prove, 2021 (archiv autora)

Obrázek 2 - Sasanky a klauni: Symbióza na dně moře, 2013 (zdroj:

<https://www.stoplusjednicka.cz/sasanky-klauni-snatek-z-rozumu>) - 3. 2. 2023

Obrázek 3 - Zdroje forem lásky: intimita, sexuální touha a rozhodnutí zůstat s partnerem, 2007

Obrázek 4 - Vzkaz na záchodě: Svačinu máš v lednici!, 2014 (zdroj:

<https://www.kyblsrandy.cz/vzkaz-na-zachode/>) - 5. 11. 2022

Obrázek 5 - Zrcadlo Memo-board (zdroj: https://www.zrcadla.cz/memo-board-55-x-88-cm_p21309) -

6. 2. 2023

Obrázek 6 - George and Willy (zdroj:

https://eu.georgeandwilly.com/pages/menu-boards?utm_source=pinterest&utm_medium=cpc&utm_campaign=tof&utm_content=woodenletterboard&pp=1&epik=dj0yJnU9SzJhMmY3ZU1JZmZ2VW1Ib jB3ZkxDYU1pT3d5YUEwYTcmcD0wJm49NEY1dVRKakx2eHd6Njcta1lDcWFQdyZ0PUFBQUFB R1FaOGQ4) - 6. 2. 2023

Obrázek 7 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

Obrázek 8 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

Obrázek 9 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

Obrázek 10 - Dotazník, 2023 (archiv autora)

Obrázek 11 - Do not disturb my coffee zen, Jana Potiron, 2021 (zdroj:

<https://www.janapotiron.com/portfolio/do-not-disturb-my-coffee-zen/>) - 9. 2. 2023

Obrázek 12 - Napoli collection, Simone Piva, 2020 (zdroj:

<https://www.elledecor.com/it/best-of/a34619656/sara-ricciardi-interview/>) - 9. 2. 2023

Obrázek 13 - Do hit chair, Droog design, Marijn van der Poll, 1999 (zdroj:

<https://shop.droog.com/product/do-hit-chair/>) - 14. 2. 2023

Obrázek 14 - Vyšívané domácí potřeby, Sarah Espeute, 2022 (zdroj:

<https://oeuvres-sensibles.com/?c=tablecloth>) - 20. 2. 2023

Obrázek 15 - Vyšívané domácí potřeby, Sarah Espeute, 2022 (zdroj:

<https://oeuvres-sensibles.com/?c=tablecloth>) - 20. 2. 2023

Obrázek 16 - Nemala provokovat, Kundy Crew, 2015 (zdroj:

<https://www.artmap.cz/kundy-crew-nemela-provokovat/>) - 25. 2. 2023

Obrázek 17 - Lampa, Sylvia Jokelová, 2006 (zdroj:

https://www.webumenia.sk/cs/dielo/SVK:SNG.UP-DK_3820) - 25. 2. 2023

Obrázek 18 - Varianty označení talířů, 2023 (archiv autora)

Obrázek 19 - Napiš mi, až dorazíš. Děkuji., 2023 (archiv autora)

Obrázek 20 - Miláčku, Miluji Tě., 2023 (archiv autora)

Obrázek 21 - Proším, vyžehli prádlo, 2023 (archiv autora)

Obrázek 22 - Příprava na výpal, 2023 (archiv autora)
Obrázek 23 - Talíře po výpalu, 2023 (archiv autora)
Obrázek 24 - Varianty rozmístění vzkazů na ubrusu, 2023 (archiv autora)
Obrázek 25 - Rozmístění vzkazů na ubrusu, 2023 (archiv autora)
Obrázek 26 - Konečný produkt 2023 (archiv autora)
Obrázek 27 - Dárkové balení 2023 (archiv autora)
Obrázek 28 - Talíř patří na stěnu, Svatava, 2014 (zdroj:
<https://www.fler.cz/magazin/talir-patri-na-stenu-1360>) - 14. 3. 2023
Obrázek 29 - Možnost používání I., Adéla Přibáňová a Martin Jandoš, 2023
Obrázek 30 - Možnost používání II., Adéla Přibáňová a Martin Jandoš, 2023
Obrázek 31 - Prezentační fotografie I., 2023 (archiv autora)
Obrázek 32 - Prezentační fotografie II., 2023 (archiv autora)
Obrázek 33 - Prezentační fotografie III., 2023 (archiv autora)
Obrázek 34 - Prezentační fotografie IV., 2023 (archiv autora)
Obrázek 35 - Prezentační fotografie V., 2023 (archiv autora)
Obrázek 36 - Prezentační fotografie VI., 2023 (archiv autora)
Obrázek 37 - Prezentační fotografie VII., 2023 (archiv autora)